

علت ترس دشمن از مسجد

سید محمد طه موسوی (کارشناس ارشد فلسفه)

یکی از وقایع تأسفبار در برخی از کشورهای اسلامی، تخریب مساجد بود. مکانی که تقدس ویژه‌ای نزد همه مسلمانان دارد. این سؤال را باید طرح کرد که چه ویژگی‌هایی در نهاد مقدس مسجد نهفته است که دشمنان دین اعم از استعمار

خارجی و مزدوران داخلی آنها دست به چنین اقدامات ننگینی می‌زنند و از هیچ امری پروا ندارند؟

بدون تردید ریشه همه این دشمنی‌ها را باید در جایگاه رفیع این مکان مقدس در زندگی مسلمین جست‌وجو کرد.

مساجد از کارکردهای متفاوت فردی و اجتماعی با اهداف مختلف فرهنگی، سیاسی و حتی اقتصادی برخوردارند و در

طول تاریخ مبدأ بسیاری از تحولات اجتماعی، خیزش‌های مردمی و نوآوری‌های فرهنگی بوده است. در یک جمله

مسجد موجب عزت مسلمین است.

دشمنان اسلام و مسلمین همیشه در پی آن بوده‌اند که اسلام و مسلمین را ذلیل کنند و از قدرت و توان آن بکاهند تا

بتوانند به راحتی سرمایه‌های مادی و فرهنگی آنان را چپاول کنند و با حاکم نمودن مزدوران خود، جلو پیشرفت و ترقی

مسلمین را سد کنند. از این رو، مساجد مانع بزرگی بر سر راه آنان بوده است و همواره سعی کرده‌اند این مانع برگ را به

بهانه‌های مختلفی از سر راه خود بردارند. اکنون برای فهم دقیق تر دشمنی دشمنان خارجی و مزدوران با مساجد

اسلامی به برخی از کارکردهای مساجد که به ضرر مستکبران و به نفع مسلمانان است اشاره می‌کنیم.

۱. مسجد پایگاه عزت‌مداری و خودباوری مؤمنان

آنگاه که مؤمنین در صفوف متحد در کنار یکدیگر ذکر حماسی «الله اکبر» را فریاد می‌زنند و تمام دنیا را پشت سر می‌نهند و همگی یک‌دل و یک‌صدا فقط خود را در محضر حضرت باری تعالی مشاهده می‌کنند، عظمت و قدرتی می‌یابند که در هیچ لحظه‌ای و هیچ مکانی به مانند آن را نمی‌توانند بیابند؛ چراکه خود می‌دانند «ان العزة لله جميعا». بدین جهت عزت را به تمامه از معبود خود دریافت می‌کنند و به خودباوری عظیمی دست می‌یابند که قابل وصف نیست.

۲. مسجد پایگاه آگاهی بخشی

افکار عمومی، حجم گسترده و مؤثری از جامعه را تشکیل می‌دهند و بر جریان‌های سیاسی کشور بسیار اثر می‌گذارند. در طول تاریخ انقلاب‌های اسلامی مساجد محل ارشاد و هدایت نیروهای مؤمن و متعهد، خواستگاه تظاهرات مردی بر ضد طاغوت بود. روحانیان و علما به‌عنوان رهبران اصیل انقلابی همواره از منبر و محراب بهترین استفاده را برای آگاهی بخشی مردم کرده‌اند.

۳. پایگاه حفظ و تقویت هویت اسلامی

دشمنان اسلام پس از پشت سر گذاشتن راه‌های اقتصادی، سیاسی و نظامی، راه دیگری را برای تهاجم به اسلام در پیش گرفته‌اند؛ اما مسجد، سد محکمی در برابر تهاجم فرهنگی دشمنان بوده است؛ زیرا مسجد در حفظ و تقویت نظام ارزشی نقش بسیار مهمی دارد و کوشش‌های بسیاری در این مکان صورت گرفته است که برخی از آنها عبارت‌اند از: بیان معیارها و شاخص‌های ارزش‌ها و آرمان‌های دینی؛ ارائه مدرک و شناخت صحیح از دین؛ برپایی مجلس‌های مذهبی همچون سخنرانی‌های دینی و ویژه برنامه‌ها در مناسبت‌های مذهبی؛ بیان ارزش‌ها و ضد ارزش‌ها؛ اجرای

ارزش‌ها و اعمال دینی مانند برقراری نماز جماعت و مجلس‌های دعا و نیایش؛ مطرح کردن مسائل اعتقادی و احکام فقهی؛ بیان اندیشه‌های دینی؛ معرفی و تربیت الگو؛ پاسخ به شبهه‌های دینی و اعتقادی؛ ایجاد نظام تربیت دینی؛ و تقویت هویت دینی.

۴. پایگاه وحدت اجتماعی مسلمانان

اسلام برای رسیدن به این عنصر حیاتی، در جوهر خود همه امتیازهای موهوم را نفی کرده و کرامت و ارزش انسان را بر پایه تقوا بنا نهاده است. مسجد پایگاه این کرامت و ارزش الهی است که مسلمین را با هر رنگ و مذهب کنار هم جمع می‌کند تا حماسه توحید سر دهند. مسجد، کانونی است که همه روزه مؤمنان از گروه‌های گوناگون جامعه با پست‌ها و موقعیت‌های اجتماعی متفاوت، در آن حاضر می‌شوند. همگان دوش به دوش و در صف‌هایی به هم پیوسته و رو به یک سو، نماز می‌گزارند. آنان با تکرار همه روزه این کار، به یاد می‌آورند که در بارگاه خداوند، موقعیت‌های اجتماعی، مال، مقام و منصب تعیین کننده نیست و همه مسلمانان یکسان‌اند. از سوی دیگر با نمایش همبستگی مسلمانان در مسجد، همدلی و همراهی آنان همه روزه اعلام می‌گردد. حضوری این چنین، از یک سو، دل‌های مسلمانان سست‌ایمان را نیرو می‌بخشد و از سوی دیگر سبب می‌شود تا دشمنان دین، یعنی آنان که به انتظار تفرقه و پراکندگی مسلمانان نشسته‌اند، نا امید شوند.

۵. پناهگاه امن درماندگان و بی‌پناهان

اصحاب صفّه تهی‌دستانی بودند که به صفّه مسجدالنبی پناه برده، مورد توجه ویژه رسول خدا(صلی الله علیه و آله) بودند. این فرهنگ نشانگر این مطلب است که اگر انسانی از فقر و تهی‌دستی برآمده و از ظلم و ستم به ستوه آمده به مسجد

پناه ببرد؛ زیرا بر اساس فرهنگ غنی اسلام انفاق، صدقات جاریه و موقوفات مساجد همه اموری هستند که می‌تواند به

کمک مؤمنان در آید. به عبارت دیگر مساجد با استقلال مالی‌ای که از دولت‌ها دارند، بسیار می‌توانند علیه شرایط

تحمیلی جامعه شورش کنند.

خاطر درویش و مسکین شاد کن مسجد اندر شام و مصر آباد کن

۶. مسجد پایگاه اصیل بسیج همگانی

آنچه در تاریخ مسجد در سراسر جهان اسلام و در طول مبارزات و فعالیت‌های انقلابی مسلمین به دست می‌آید، این

است که مساجد تنها جایگاهی بوده است که در جوّی آکنده از وحدت و اخوت و معنویت، نیروهای مبارز و مؤمن و

شجاع را در خود جای داده و از این طریق در جهت بیداری و آگاهی بخشی به توده‌ها و گروه‌های مختلف مردمی،

رسالت خویش را عینیت بخشیده است. به همین دلیل است که دشمنان از مسجد را مرکز نیرومند پشتیبانی انقلاب و

ستاد عملیاتی رهبر انقلاب اسلامی می‌دانند و بارها مساجد مورد حملات دشمنان قرار گرفته‌اند. اکنون نیز دشمنان

داخلی و خارجی درصدد خلوت کردن و دور کردن مردم به‌خصوص جوانان از مساجد هستند.

مسجد با ایجاد روحیه انقلابی و بسیج عمومی مؤمنان، زمینه مساعدی برای شکل‌گیری نهضت‌های اسلامی علیه

قدرت‌های ضد دینی به وجود می‌آورد و این ظرفیت تمام‌نشده‌ی هیچ‌گاه خوشایند مستکبران عالم نخواهد بود.

۷. مسجد مدرسه مجاهدپروری و شهیدسازی

شهادت طلبی یکی از مهم‌ترین آموزه‌های فرهنگ اسلامی است که برخاسته از روح عزت اسلامی، غیرت دینی و

معنویت اصیل است.

مسجد چنان جایگاهی است که از گلدسته‌های رفیع آن اذان شهادت و رشادت سروده‌اند: «فِي بُيُوتِ أَذِنَ اللَّهُ أَنْ تُرْفَعَ

وَيُذَكَّرَ فِيهَا اسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ* رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ

الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ».^۱ در فرهنگ اسلامی، شهادت، محبوبی گمشده است که طالبش تا

به آن نرسند، آرام نمی‌گیرند و آب حیاتی است که تشنگان بی‌رمق و از نفس افتاده را سیراب می‌کند. در این فرهنگ

است که وقتی روح بزرگ شد، جسم و تن چاره‌ای ندارد جز آنکه به دنبال روح بیاید.

آیا چنین تربیت‌یافتگانی حاضراند با دشمنان دین خدا از سر سازش درآیند؟